

คู่มือ

การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

หลับเถิดชาวประชา ดับเพลิงกล้า จะคุ้มภัย

คำนำ

ด้วยปัจจุบันสาธารณสุขยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากความแปรปรวนของภูมิอากาศโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณภัยรุนแรงมากขึ้น ทั้งภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว และภัยจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย อุบัติภัยการรั่วไหลของสารเคมีอันตรายรวมทั้งสาธารณภัยหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติอย่างถ่องแท้จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ดังนั้นผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้จึงได้รวบรวมเนื้อหาสาระ หน้าที่ลักษณะงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำเป็นรูปเล่มไว้เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานตลอดจนเป็นการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือต่าง ๆ จากผู้มีส่วนได้เสียในการปฏิบัติงาน ตามภารกิจหลักของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ลักษณะงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องรวดเร็วเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน

นายกัลยกุลฤต สารทอง

ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

สารบัญ	หน้าที่
คู่มือการปฏิบัติงาน	๑
การจัดการในภาวะฉุกเฉิน	๒
กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ	๓
ฝ่ายแผนและโครงการ	๔
การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย	๕
ด้านเครื่องจักรกลและยานพาหนะ	๖
แจ้งข่าวเตือนภัย	๗
จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน	๘
จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยรองรับผู้อพยพ	๙
ขั้นตอนปฏิบัติงานการระงับเหตุอัคคีภัย	๑๐
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการช่วยเหลือเหตุสาธารณภัย	๑๑
ขั้นตอนการปฏิบัติการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	
แบบคำร้องขอความช่วยเหลือ อุบัติเหตุ/บริเวณ	
ขั้นตอนงานดำเนินงานด้านการสนับสนุนน้ำอุปโภค-บริโภค	๑๒
ขั้นตอนการปฏิบัติงานพนักงานขับรถบรรทุกน้ำกรรสี่งน้ำอุปโภค-บริโภค	๑๓
ขั้นตอนการปฏิบัติงานพนักงานขับรถบรรทุกน้ำเอนกประสงค์	๑๔
ขั้นตอนการปฏิบัติงานหน่วยปฏิบัติงานระบบการแพทย์ฉุกเฉิน	๑๕

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

๑. หลักการและเหตุผลสาธารณภัยยังคงมีแนวโน้ม จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากความแปรปรวนของ ภูมิอากาศโลกความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยจาก สังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็วประชาชนมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมากขึ้น ส่งผลให้ความเสียหาย จากสาธารณภัยรุนแรงมากขึ้นทั้งภัยธรรมชาติเช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว และภัยจาก การกระทำของมนุษย์เช่นอัคคีภัยอุบัติเหตุการรั่วไหลของสารเคมีอันตราย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนและมีบทบาทภารกิจในการเข้าไปให้ ความช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยในลำดับแรกก่อนที่จะหน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือประกอบ กับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นตน จึงถือเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการป้องกันสาธารณภัยและพัฒนาขีดความสามารถในการเผชิญเหตุและให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ภายหลังจากสถานการณ์ภัยยุติ ๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานจัดการงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้งมีขั้นตอนหรือกระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพสามารถลดความสูญเสียที่เกิดจากภัยพิบัติให้เหลือน้อยที่สุด

๔. เพื่อให้ประชาชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูอย่างทั่วถึงและทันเวลา

๕. เพื่อบูรณาการระบบการสั่งการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการสาธารณภัยที่ดีและสอดคล้องกับวัฏจักรการเกิดภัย ๓. นิยามคำศัพท์

๑.การป้องกัน (Prevention) หมายถึง มาตรการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นล่วงหน้าทั้งทางด้านโครงสร้างและที่มิใช่ด้านโครงสร้างเพื่อลดหรือควบคุมผลกระทบในทางลบจากสาธารณภัย

๒.การลดผลกระทบ (Mitigation) หมายถึงกิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบทางลบ จากสาธารณภัยและยังหมายถึงการลดและป้องกันมิให้เกิดเหตุหรือลดโอกาสที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย

๓.การเตรียมความพร้อม (Preparedness) หมายถึงมาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิด

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ หมายถึง องค์การปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอและทำหน้าที่ช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์การปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลและเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่

๔. การจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔.๑ องค์การปฏิบัติ

๔.๑.๑ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนวยการท้องถิ่นและให้มีที่ทำการโดยใช้ที่ทำการ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

สันโค้ง เป็นสำนักงานของผู้อำนวยการท้องถิ่นมีนายองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้งเป็นอำนวยการและมีปลัดและรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกำนันผู้ใหญ่บ้านและภาคเอกชน ในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่

๔.๑.๒ ภารกิจของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

(๑) อำนวยการควบคุมปฏิบัติงานและประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

(๒) สนับสนุนกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงหรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ

(๓) ประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบรวมทั้ง ประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอน

๔.๒ โครงสร้างและหน้าที่ของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

๔.๒.๑ โครงสร้างกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้งประกอบด้วย ๕ ฝ่ายได้แก่

(๑) ฝ่ายอำนวยการทำหน้าที่อำนวยการควบคุมกำกับดูแลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมทั้งวางระบบการติดตามติดต่อสื่อสารในการป้องกันและบรรเทา

สาธารณภัยระหว่างกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ การติดต่อเป็นไปอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและเชื่อถือได้ตลอดเวลา

(๒) ฝ่ายแผนและโครงการทำหน้าที่เกี่ยวกับงานการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การพัฒนาแผนงานการพัฒนาเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกขั้นตอนงานติดตาม ประเมินผลงาน ก

ฝึกซ้อมแผนงานการจัดฝึกอบรมต่าง ๆ และงานการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์รวบรวมข้อมูลประเมิน สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น วางมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วได้รับความเสียหายน้อย ที่สุดจัดระเบียบ แจ้งเตือนภัยการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยงานการข่าวการรักษาความปลอดภัยและการ ปฏิบัติการจิตวิทยา

(๔) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะทำหน้าที่สำรวจความเสียหายและความต้องการด้านต่าง ๆ จัดทำบัญชี ผู้ประสบสาธารณภัยประสานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ให้ผู้ประสบสาธารณภัยเพื่อให้การ สงเคราะห์และฟื้นฟูคุณภาพชีวิตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ประสบสาธารณภัยพร้อมทั้งดำเนินการฟื้นฟูบูรณะสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมให้มากที่สุด

(๕) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การแถลงข่าวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเสียหายและความช่วยเหลือให้แก่สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปได้ทราบ

๔.๓ การบรรจุกำลัง

๔.๓.๑ ในภาวะปกติใช้กำลังเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้งเป็นหลัก

๔.๓.๒ เมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใดให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าควบคุมสถานการณ์ปฏิบัติหน้าที่และเพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่โดยเร็วและรายงานให้ ผู้อำนวยการอำเภอตกคำได้ ทราบทันที

๕. สถานที่ตั้ง เลขที่ ๒๑๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ๕๖๑๒๐

๖. แนวทางปฏิบัติเพื่อเตรียมการด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติการและเตรียมความพร้อมไว้รองรับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการปฏิบัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียม จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยง และความล่อแหลมของพื้นที่รวมทั้งการวางแผนทางการปฏิบัติการให้พร้อมเผชิญสาธารณภัยและดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำเพื่อให้ เกิดความพร้อมในทุกด้านและทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

๑.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยประเมินความเสี่ยงภัยและความล่อแหลมในเขตพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแยกตามประเภทภัย

๑.๒ การเตรียมการ

หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๑. การป้องกันและลดผลกระทบด้านฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสาธารณภัยพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถใช้งานได้ ร่วมกันกระจายข้อมูลด้านสาธารณภัยไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติการ

๑.๓ การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างความตระหนักด้าน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสนับสนุนให้สื่อประชาสัมพันธ์ให้มีบทบาทในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวันพัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนเข้าใจง่ายเหมาะสม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มและเป็นที่น่าสนใจส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและอาสาสมัครต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

๑.๔ การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและเครื่องหมายสัญญาณเตือนภัย จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ สร้างอาคารหรือสถานที่เพื่อเป็นสถานที่หลบภัยสำหรับ พื้นที่ที่เหมาะสมก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งกำลังบำรุงหรือเส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้ได้

๒. การเตรียมความพร้อมหน่วยงานและมีการฝึกซ้อมแผน จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลักและสื่อสารสำรองกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ ที่จัดเตรียมระบบการแจ้งเตือนภัยและส่งสัญญาณเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบล่วงหน้าจัดเตรียมเส้นทางอพยพและจัดเตรียมสถานที่

๒.๑ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉินจัดทำคู่มือและจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน แผนสำรองของปลอดภัยสำหรับคนและสัตว์เลี้ยง กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยความสงบเรียบร้อยรวมทั้งการควบคุมการจราจรและการสัญจรภายในเขตพื้นที่ จัดระบบการดูแลสิ่งของบริจาคและการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยจัดทำบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ

๒.๒ ด้านบุคลากรจัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่าง ๆ วางระบบการพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรมบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการฝึกอบรมประชาชน

๒.๓ ด้านเครื่องจักรกลยานพาหนะวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และพลังงาน จัดเตรียมเครื่องจักรกลยานพาหนะเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมใช้งานได้ทันที จัดทำบัญชีเครื่องจักรกลยานพาหนะเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนพัฒนาเครื่องจักรกลเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ด้านสาธารณภัยให้ทันสมัยจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับชุมชนจัดเตรียมระบบเตือนภัยจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำรอง แหล่งพลังงานสำรอง

๒.๔ ด้านการเตรียมรับสถานการณ์จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น สถานพยาบาล ไฟฟ้า ประปา ผู้นำชุมชน ฯลฯ มอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงานนั้นกำหนดผู้ประสานงานที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลาของหน่วยงาน

การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน วัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินการระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็วหรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น โดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๒. เพื่อรักษาชีวิตทรัพย์สินและสภาวะแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ หลักการปฏิบัติ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน ชุมชนกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีปฏิบัติดังนี้

๑. กรณีเมื่อเกิดสาธารณภัยระดับหมู่บ้าน ชุมชน หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๑.๑. การแจ้งเหตุประชาชน อาสาสมัคร คณะกรรมการ ฝ่ายแจ้งเตือนภัยแจ้งเหตุให้ประธานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน ชุมชน และผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้ที่ผู้อำนวยการท้องถิ่น มอบหมายทราบโดยทางวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ - วิทยุสื่อสารความถี่ ๑๕๓๐.๕๐ MHz ใช้ข่ายร่วมกับสถานีตำรวจ ดอกคำใต้ - โทรศัพท์สายด่วน : ๐๕๔-๔๔๑๕๖๒ เบอร์มือถือหัวหน้างานป้องกัน : ๐๙๕-๗๙๘๗๙๗๐

๑.๒. การระงับเหตุ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมู่บ้าน ชุมชน อปพร.มิสเตอร์เตือนภัย OTOS อาสาสมัครต่าง ๆ เข้าระงับเหตุตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชน

๑.๓. การประสานหน่วยงานต่าง ๆ กรณีผู้บาดเจ็บให้ประสานสถานพยาบาลในพื้นที่ข้างเคียง วิทยุสื่อสารความถี่.....MHz - โทรศัพท์สายด่วน ๑๖๖๙ หรือกรณีเกินศักยภาพของ หมู่บ้าน/ชุมชนในการระงับภัย ให้ประธานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน ชุมชนรายงานต่อผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อขอความช่วยเหลือ

๒. กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับหมู่บ้าน ชุมชนจะควบคุมได้ หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๒.๑. การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ผู้อำนวยการท้องถิ่นออกคำสั่งตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ

๒.๒. การเฝ้าระวังติดตามและรับแจ้งเหตุ ๒๔ ชั่วโมง จัดเวรเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์

๒.๓. แจ้งข่าวเตือนภัย แจ้งผู้ประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ แจ้งผ่านทางสื่อต่าง ๆ ออกประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย

๔. การระงับเหตุผู้อำนวยความสะดวกเข้าพื้นที่และตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ในที่เกิดเหตุเพื่อเป็นจุดสั่งการ พร้อมจัดบุคลากรเครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์และยานพาหนะในการระงับเหตุ

๕. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย ปฏิบัติการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ปฐมพยาบาลผู้ประสบภัยที่เจ็บป่วย เพื่อส่งไปรักษาตัวในโรงพยาบาลต่อไปจัดหาปัจจัยสี่ให้แก่ผู้ประสบภัย ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

๖. การรายงานสถานการณ์จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ เพื่อรายงานสถานการณ์ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบ จนกระทั่งสถานการณ์ภัยสิ้นสุด

๗. การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ กรณีต้องขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบท. ช่างเคียง/ ส่วนราชการต่าง ๆในพื้นที่/ องค์การสาธารณกุศลภาคเอกชนหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไปวิทยุสื่อสารความถี่.....MHZ โทรศัพท์สายด่วน.....

๘. การอพยพ เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพให้ดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายอย่างเป็นระบบ

๓. กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับท้องถิ่นจะควบคุมได้ หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ การส่งต่อ การควบคุมสถานการณ์ กรณีสถานการณ์รุนแรงเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่น จะรับสถานการณ์ได้ให้รายงานต่อผู้อำนวยการอำเภอเพื่อส่งมอบการควบคุมสถานการณ์ต่อไป

การอพยพ วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐและสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายให้เป็นไป อย่างมีระบบสามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นการเคลื่อนย้ายส่วนราชการมาอยู่ในเขตปลอดภัย และสามารถให้การบริการประชาชนได้ หลักการปฏิบัติ

๑. การเตรียมการอพยพ หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๑.๑. จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัยประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒. เตรียมการเกี่ยวกับการอพยพ ประชุมและสำรวจสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยง เส้นทางหลักและสำรองสำหรับอพยพ ป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยป้ายบอกเส้นทางอพยพทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ยานพาหนะที่จำเป็นต่อ การอพยพจัดลำดับความสำคัญของการอพยพโดยจัดแบ่ง ประเภทของบุคคลตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน กำหนดจุดนัดหมายประจำชุมชนและพื้นที่รองรับการอพยพ จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัยที่สั้นและง่ายต่อการทำความเข้าใจให้ประชาชนได้ศึกษา

๑.๓. จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินหรือ หน่วยอพยพ ทบหวนและฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ

๑.๔. จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน

๑.๕. ทบหวนและฝึกซ้อมแผนระบบเตือนภัยและแผนอพยพประเมินเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ต่อไป ฝึกซ้อมแผนทั้งแบบปฏิบัติการบนโต๊ะและแบบปฏิบัติการจริง

๑.๖. ตรวจสอบการทำงานระบบสื่อสารติดต่อกับผู้มีวิทยุสื่อสาร หรือผู้มีโทรศัพท์มือถือเพื่อเข้าร่วมในการแจ้งเตือนภัยฝึกซ้อมแผนอพยพ

๑.๗. แจ้งประชาชนที่อาศัยและทำงานในพื้นที่เสี่ยงภัยว่ามีความเสี่ยงต่อภัยประเภทใดในหมู่บ้าน ชุมชน เช่น อุทกภัยอัคคีภัย วาตภัย การประชุมหมู่บ้าน ชุมชน

๒. การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการรักษาความปลอดภัย หลักการปฏิบัติแนวทางปฏิบัติ

๒.๑. การจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยจัดเตรียมพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพและสัตว์เลี้ยงจัดเตรียมและดูแลความสะอาดของห้องน้ำอาหารน้ำดื่มและสิ่งแวดลอมให้ถูกสุขลักษณะ จัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน จัดระเบียบพื้นที่อพยพโดยแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน เป็นกลุ่มครอบครัวหรือกลุ่มชุมชนจัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนผู้อพยพเพื่อเป็นการตรวจสอบจำนวนผู้อพยพ จัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับในกรณีพื้นที่ไม่เพียงพอ

๒.๒. การรักษาความปลอดภัยจัดระเบียบเวรยามทั้งในสถานที่อพยพและบ้านเรือนของผู้อพยพ

๒.๓. การดำเนินการอพยพขณะเกิดภัยหลักการปฏิบัติ

แนวทางปฏิบัติ

๑. เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน ชุมชนเมื่อได้รับข้อมูลแจ้งเตือนจากอำเภอ หมู่บ้าน ข้อมูล เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน มีสเตอร์เตือนภัย เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

๒. เตรียมความพร้อม เตรียมพร้อมระบบเตือนภัยทั้งหมด (สัญญาณเตือนภัยวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์มือถือหรือระบบเตือนภัยที่มีอยู่ในท้องถิ่น) เตรียมและตรวจสอบอุปกรณ์

๓. ติดตามสถานการณ์จากทางราชการสื่อมวลชนและอาสาสมัครเตือนภัย สังการในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

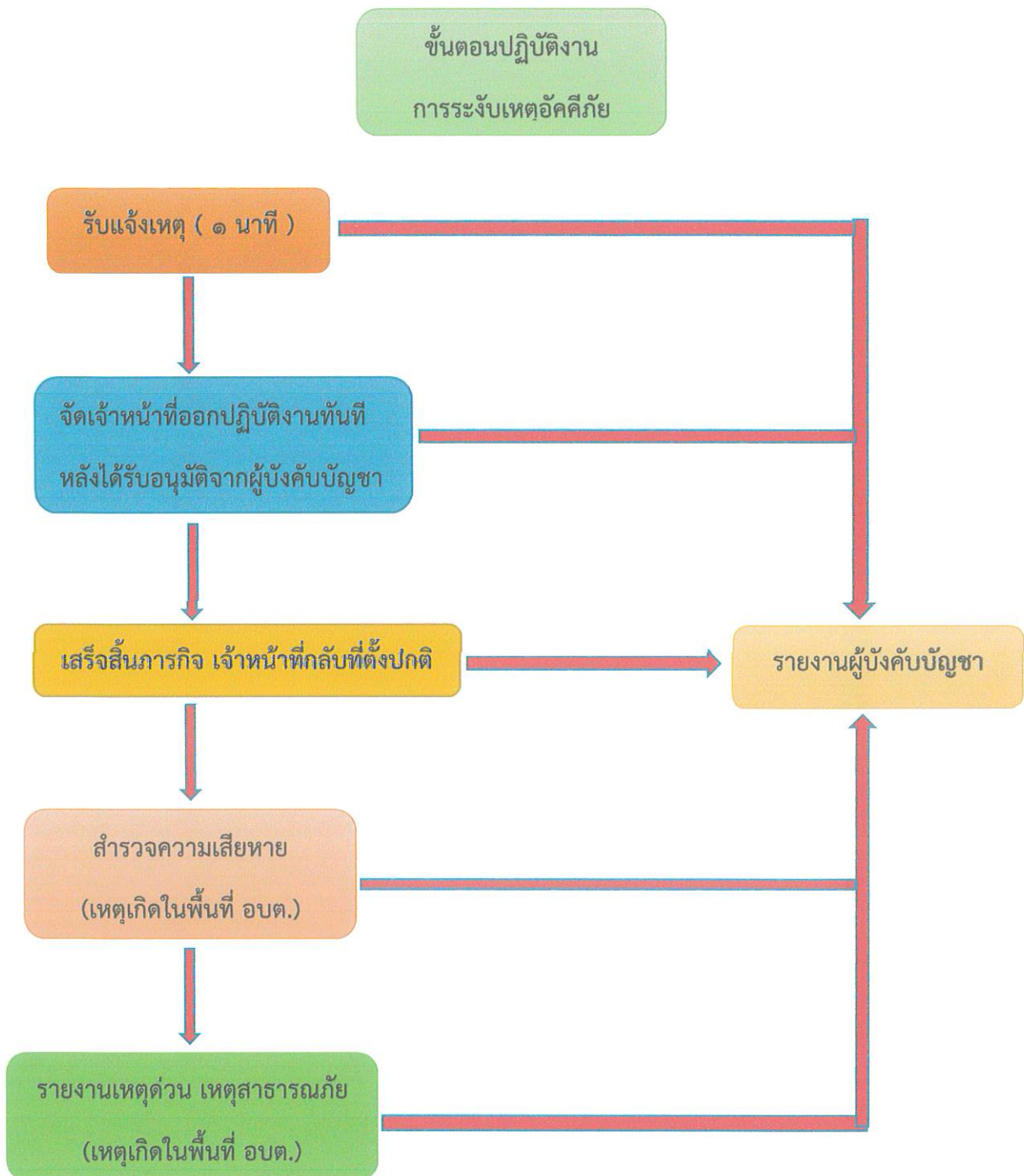
๔. ตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นในพื้นที่ที่ประสบภัย บัญชีรายชื่อผู้อพยพ บัญชีจำนวนและชนิดของสัตว์เลี้ยงที่จะอพยพยานพาหนะ อาหารที่สำรองไว้สำหรับคนและสัตว์เลี้ยง

๕. ตรวจสอบระบบเครือข่ายการเตือนภัย ตรวจสอบสัญญาณวิทยุสื่อสาร

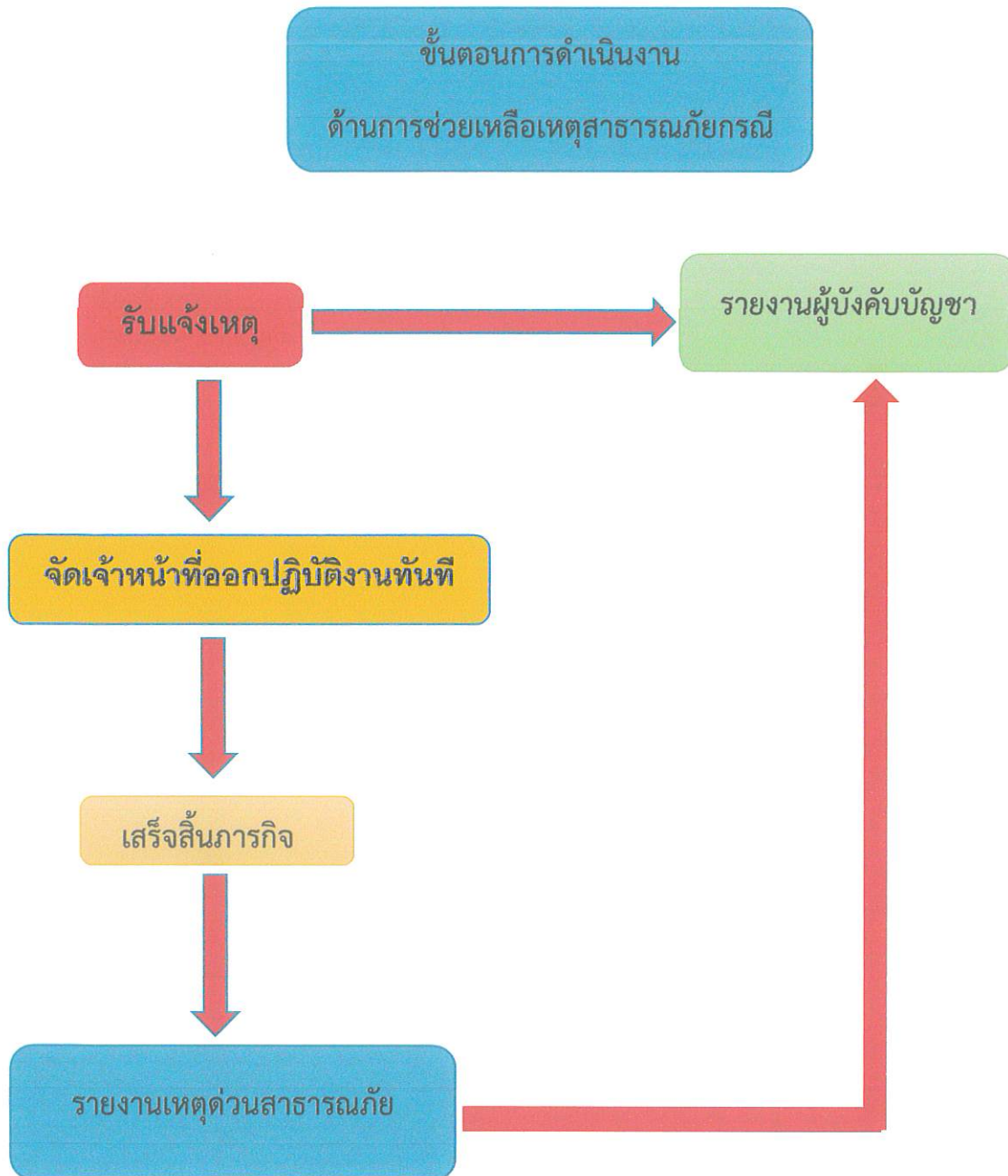
๖. จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยรองรับผู้อพยพและสัตว์เลี้ยง ประสานกับผู้ดูแลสถานที่

หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ

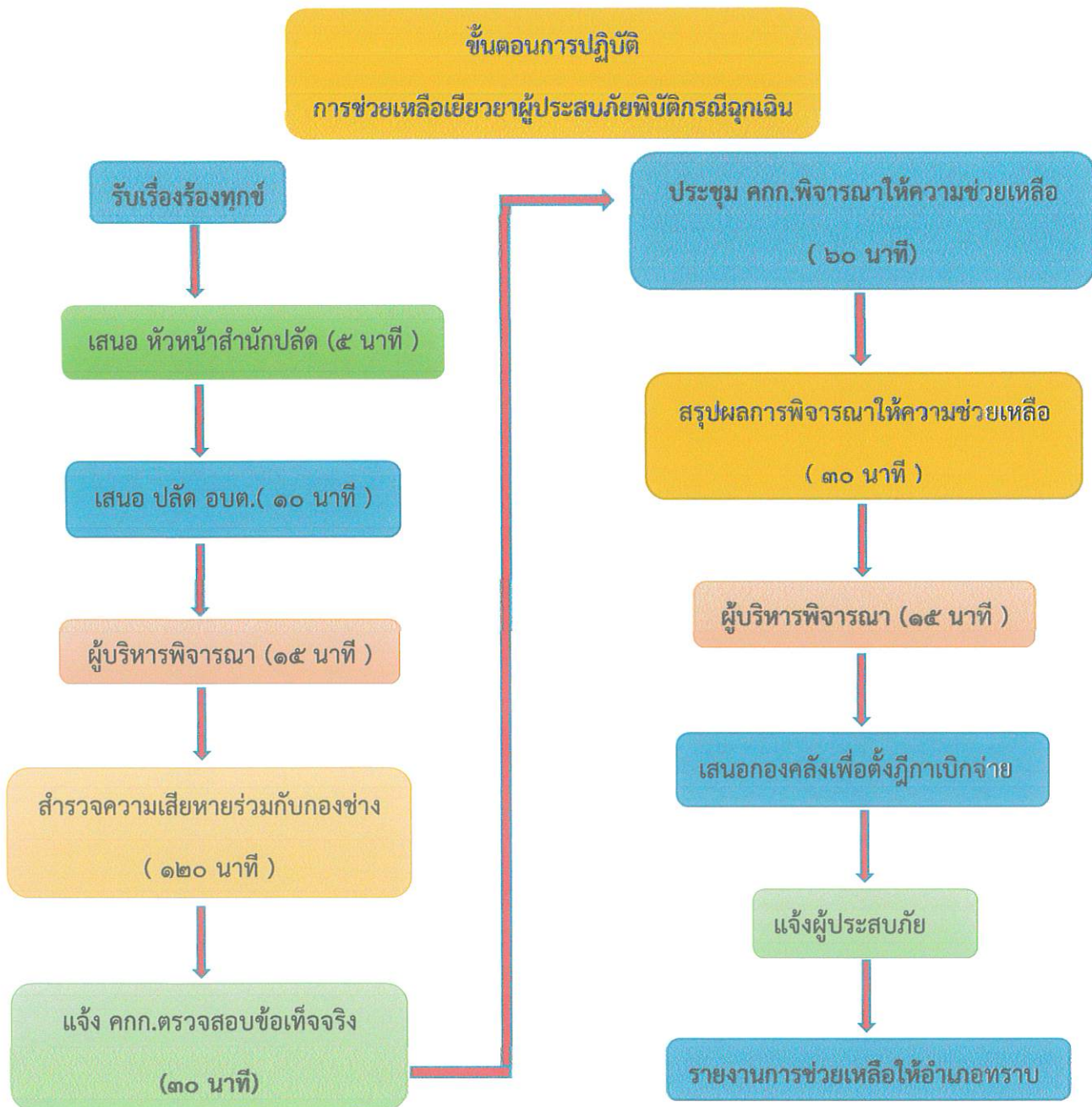
๑. ออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพ ฝ่ายเผ่าระวังและแจ้งเตือนภัยและฝ่ายสื่อสารของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมู่บ้าน ชุมชน ออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพให้สัญญาณเตือนภัยและประกาศอพยพ เช่น เสียงตามสายวิทยุ หอกระจายข่าว โทรโข่งนกหวีดหรือสัญญาณเสียงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัย ประจำหมู่บ้าน ชุมชน
๒. ส่งฝ่ายอพยพไปยังจุดนัดหมาย จุดรวมพลเพื่อรับผู้อพยพหรือตามบ้านที่มีผู้ป่วยคนชราเด็กและสัตว์เลี้ยง สั่งการในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓. การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนผู้อพยพ จัดเวรออกตรวจตราความเรียบร้อยในพื้นที่ประสบภัย
๔. การดำเนินการอพยพเมื่อภัยสิ้นสุดหลักการปฏิบัติและแนวทางปฏิบัติ
 - ๔.๑. ตรวจสอบพื้นที่ประสบภัย สำรวจความเสียหายของพื้นที่ประสบภัยรวมทั้งบ้านเรือนของผู้เสียหาย
 - ๔.๒. ตรวจสอบสภาพถนนที่ใช้เป็นเส้นทางอพยพและยานพาหนะ
 - ๔.๓. แจ้งแนวทางการอพยพกลับให้ประชาชนได้รับทราบ ประชุมผู้เกี่ยวข้อง
 - ๔.๔. ตรวจสอบความพร้อมของประชาชนในการอพยพกลับ จัดการประชุมที่สถานที่ที่ผู้อพยพพักอาศัย
 - ๔.๕. ดำเนินการอพยพประชาชนกลับบ้านเรือนแข็งแรงในที่ประชุม

(รวม ๓ ขั้นตอน กรณีเกิดเหตุนอกพื้นที่, ๕ ขั้นตอนกรณีเกิดเหตุในพื้นที่รับผิดชอบ)

(รวม ๔ ขั้นตอน ปฏิบัติทันทีที่ได้รับแจ้งเหตุ)

(รวม ๑๒ ขั้นตอน ระยะเวลาดำเนินการ ๓๐ วันนับตั้งแต่วันที่เกิดสาธารณภัย)

แบบคำร้องขอรับน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภค

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอรับการสนับสนุนน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภค

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

ด้วยข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว)

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขประจำตัวประชาชน.....เบอร์โทร.....

ได้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภค จึงมีความประสงค์ยื่นคำร้องต่อ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง ดังนี้

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ ขอน้ำอุปโภค/บริโภค จำนวน.....เที่ยวรถ.....ลิตร
ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาให้การ
สนับสนุนช่วยเหลือเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนในเบื้องต้น ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้การสนับสนุน

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....ผู้ขอรับการสนับสนุน
(.....)

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

(ลงชื่อ).....

(นายสมบุรณ์ หลวงบุญมี)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง
- เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

(ลงชื่อ) ร.ต.อ.

(ภูษิต จำรัส)

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

คำสั่ง

☐ อนุญาต

☐ ไม่อนุญาต

(ลงชื่อ).....

(นายพินิจ สุวรรณไตร)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง

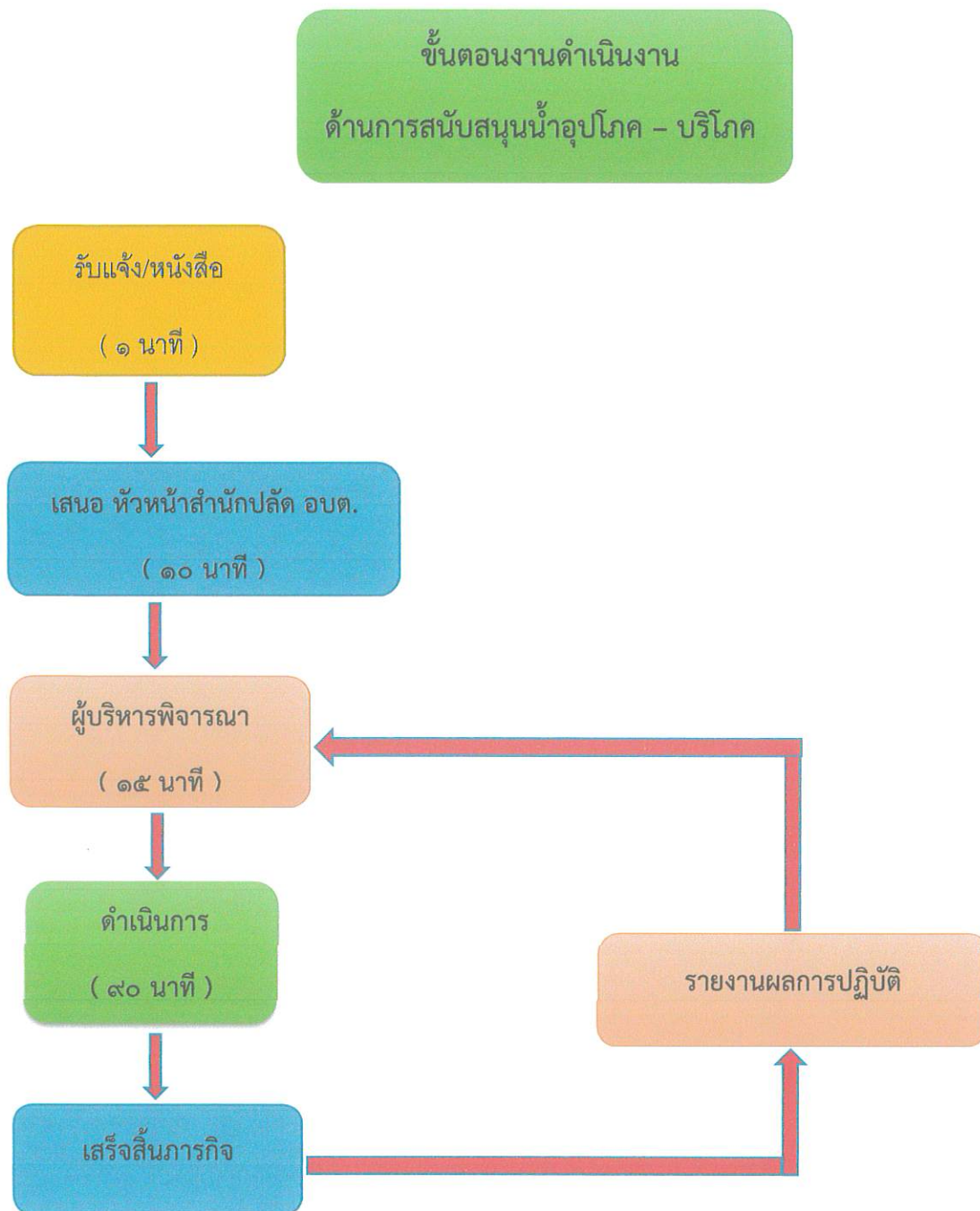
การดำเนินการ

ดำเนินการแล้วเสร็จ วันที่.....

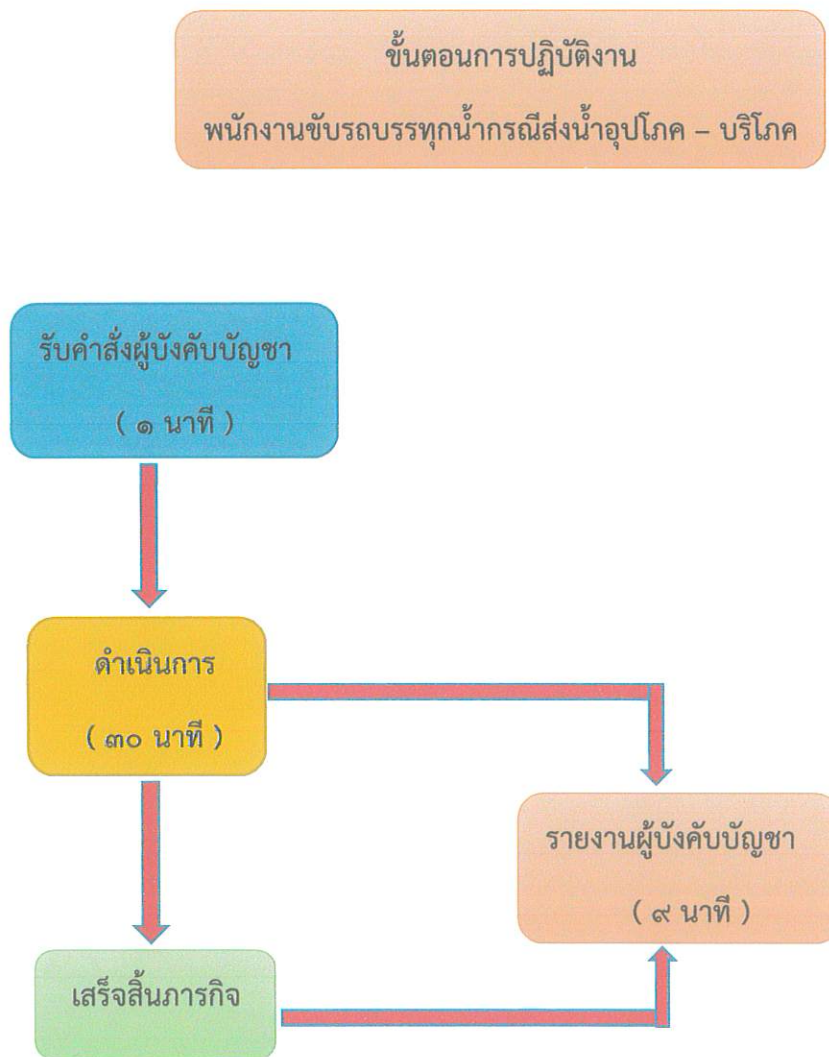
ยังไม่ดำเนินการ เนื่องจาก.....

(ลงชื่อ).....ผู้ส่งน้ำ
(.....)

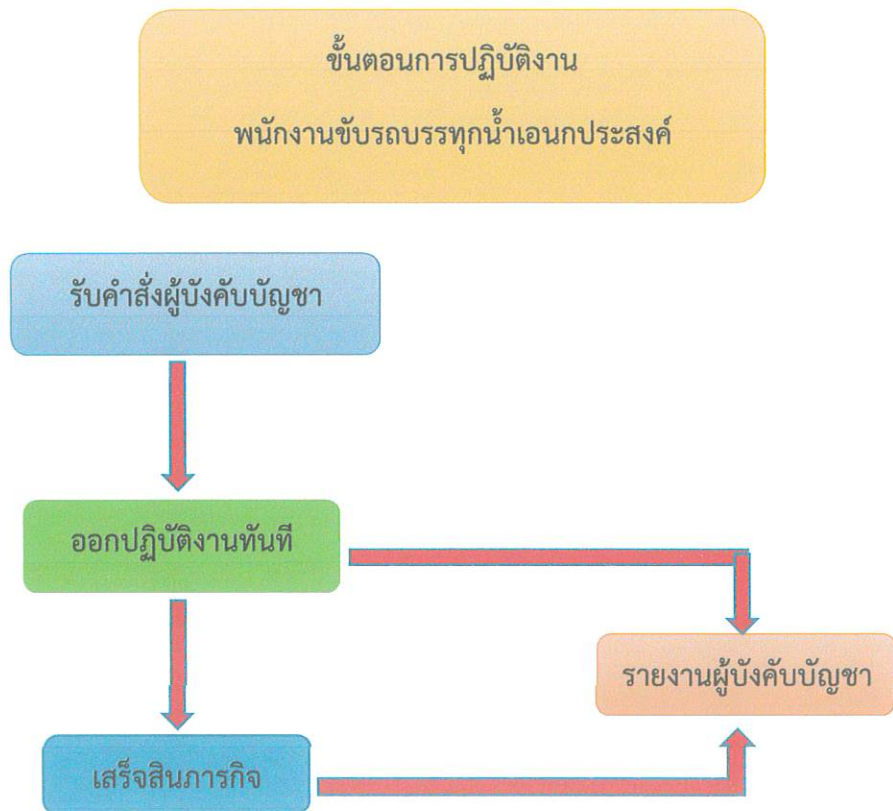
(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับการสนับสนุน
(.....)

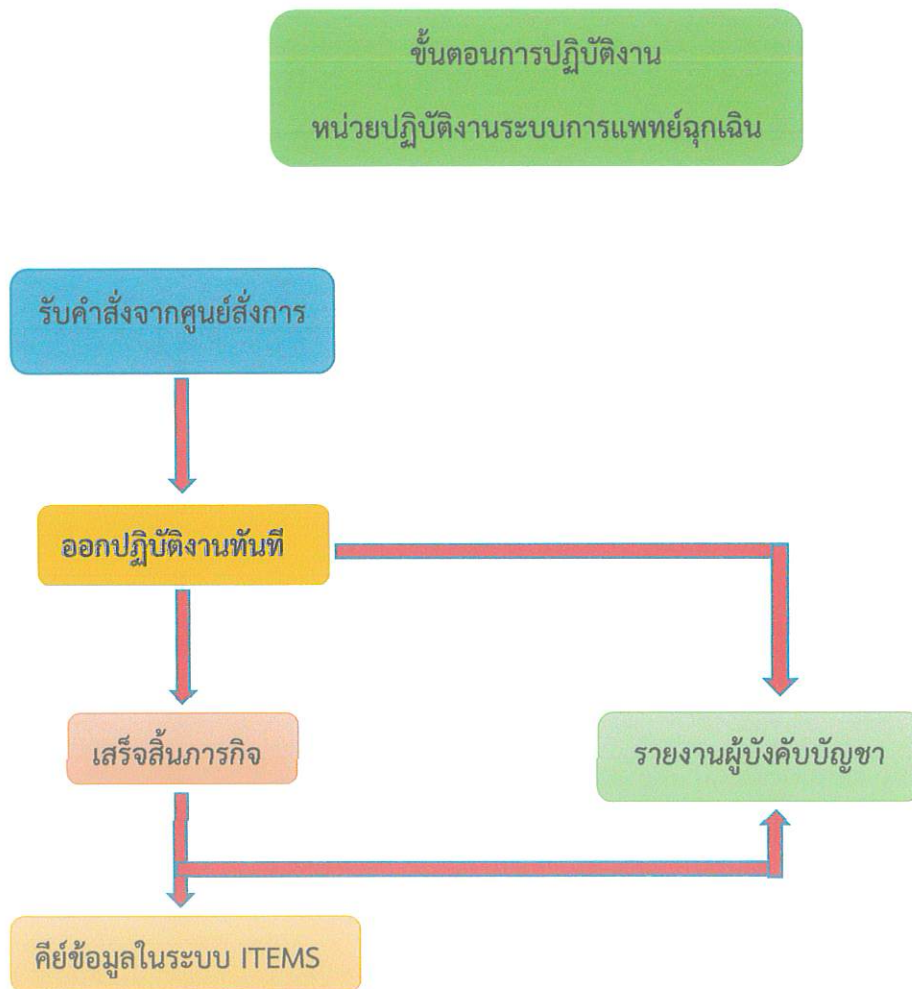
(รวม ๖ ขั้นตอน ๑๒๐ นาที หรือ ๒ ชั่วโมง)

(รวม ๓ ขั้นตอน ๔๐ นาที)

(รวม ๓ ขั้นตอน ปฏิบัติทันทีที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา)

(รวม ๔ ขั้นตอน ปฏิบัติทันทีที่ได้รับคำสั่งจากศูนย์สั่งการ)

กฎหมายแม่บทและโครงสร้างการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบกระทรวงมหาดไทย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมายและสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างถูกต้อง โดยมีระเบียบและกฎหมายสำคัญดังนี้

1. กฎหมายแม่บทและโครงสร้างการปฏิบัติงาน

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550: กฎหมายหลักที่กำหนดให้ นายก อบต. เป็น "ผู้อำนวยการท้องถิ่น" มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2534 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม): กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของ อบต. ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน้าที่ภาคบังคับที่ต้องทำ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2553 (และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566): ใช้สำหรับแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้เป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าระงับเหตุได้อย่างถูกต้อง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2554

2. ระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณและการช่วยเหลือประชาชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ระเบียบสำคัญที่สุดที่ อบต. ใช้ในการอนุมัติเงินงบประมาณเพื่อจัดซื้อถุงยังชีพ ข้าวสุกซ่อมแซมบ้านเรือน หรือการเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ

หลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน: กำหนดวงเงินและอัตราค่าช่วยเหลือ (เช่น ค่าเครื่องอุปโภคบริโภค ค่าซ่อมแซมที่อยู่อาศัย) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง

3. ระเบียบเกี่ยวกับอาสาสมัคร (อปพร.)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553: แนวทางในการจัดตั้ง ฝึกอบรม และบริหารงานศูนย์ อปพร. อบต.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560: ใช้สำหรับเบิกจ่ายเงิน "ค่าป่วยการ" หรือค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่

ระเบียบระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560